

— 879 —

Qodobka 399aad

Wakiilashada fulinta gadidda

Haddii laga helo xoolaha la qabtay qaarkood meel Maxkamad kale awood u leedahay waxaa u bannaan Garsooraha in uu amro marka uu soo saarayo go'aanka gadidda in gadidda qaarkaas naado ahaan loogu hor gadaa Maxkamadda meesha laga helo xoolaha.

Markaas kaaliyuhu wuxuu suurad ka mid ah go'aanka u dirayaa Maxkamadda loo wakiishay fulinta gadidda.

Qodobka 400aad

Dadka loo oggolyahay ka qayb ge'idda naadada

Waxaa u bannaan qofka aan deynqabaha ahayn in uu ka qaybgalo naadada haddii uu horey u dhiibey dammaanadda iyo kharajka gadidda la qiyaasay si waafaqsan go'aanka lagu soo xusay Qodobka 398.

Qofka ka qaybgelaya naadada waa in isaga ama wakiilkiisa gaarka ah soo bandhigaa waxa uu ku darayo naadada.

Haddii aan naadada lagu baarin qofka ka qaybgala waa loo celinayaa dammaanadda iyo kharajka la keenay kaddib markii la xiro naadada.

Qodobka 401aad

Habka Gadidda Xaraashka ah

Gadidda Xaraashka ah waxaa lagu samaynayaa Garsooraha hor-tiisa waxaana lagu qabanayaa fadhi furan oo ka dhaca qolka dacwada-ha.

Bandhigu qiimo ma laha haddii uu ka badnayn sicirka saldhig-ga ah ama bandhig hore, sida lagu sheegay shuruudaha gadidda.

Bandhig kasta kaadib, Garsooruhu wuxuu samaynayaa asagoo u dhexeysiinaya hal daqiiqo, saddex yeeris dadka ka qayb gelaaya gadidda si ay wax ugu daraan bandhigga. Marka la soo dhaafo daqiiqada yeoridda ugu dambaysa ayadoo aan la samayn bandhig ka badan, maguurtada waxaa lagu baarinayaa ninka sameeyey bandhigga.

Bandhig kasta oo lacageed wuxuu noqonayaa wax kama jiraan, haddii la helo mid ka badan xataa haddii uu yahay kan dambe mid baadil ah.

701

— 880 —

Qodobka 402aad

Caddeynta degmada ama woorashada Degmada ee qofka wax lagu baariyey

Waxaa waajib ku ah qofka lagu baariyey inuu caddeeyo degmadiisa ama meesha uu u doorto degmo ay ku taalo Maxkamadda fulineysa gaacidda.

Haddii taasi la waayo, gaarsiinta iyo ogeysiinta waxaa loo dhigayaa xafiiska kaaliyaha.

Qodobka 403aad

Bandhigga ka dambeeya Xaraashka

Waa bannaan tahay haddana in la sameeyo bandhigyo gadashada ah toban maalmool dhexdood, laakin wax ka soo qaad ma laha haddii uusan sicirka la soo bandhigay ka hadnayn 20% lacagtii lagu baariyey

Bandhigaha waxaa waajib ku ah inuu keeno xafiiska Kaaliyaha caddeyn koobeysa tilmaanta sicirka, inuu bixiyo dammaanad aan ka yaraan toban meelood meel oo ka mid ah sicirka la soo bandhigay iyo inuu dhigo mablaq qiyaas ah oo kharajka gadiida oo uu xaddidaayo Kaaliyaha.

Qofka ku meel gaar ahaan wax lagu baariyey sida waafaqsan qodobka 401 waxaa lagu dabbaqayaa axkaanta qaybta ugu dambeysa ee isla qodobkaas.

Qodobka 404aad

Xaraashka Cusub

Kaddib markii ay dhanmaato muddada loo gooyey in lagu keeno bandhiga badan ee lagu caddeeyey qodobka hore Garsooruhu wuxuu amar ku qabanayaa fadhi lagu sameynayo xaraashka cusub oo lagu billaabayo sicirka saldhigga ah ee ka yimid bandhigga ugu hadan.

Kaaliyuhu wuxuu go'aanka ku faafinayaa qaababka faafinta ee lagu sheegay qodobka 397.

Xaraashka waxaa lagu samaynayaa qaababka lagu sheegay qodobka 401 iyo go'aanka baarinta ugu weyn sheegaya waa kama dambeys.

— 881 —

Qodobka 405aad

Bixinta Sicirka

waxaa ku waajib ah qofka lagu baariyey xaraashka in uu dhiibo sicirka iyadoo laga reebayo dammaanaddii horey uu u bixiyey, kuna dhiibo muddada iyo habka lagu sheegay go'aankii farayey amarka gadidda sida waafaqsan qodobka 398.

Haddii maguurtada lagu baariyo deynlaha rahanta rasmiga ah leh ama qof loo idmay in uu ku qaato deyn leh dammaanadda rahmi rasmiya ah waxaa u bannaan Garsooraha in uu amar ku xaddido dhiibista baaqiga sicirka.

Qodobka 406aad

Wareejinta Xoolaha la gaday

Garsooraha waxaa waajib ku ah in uu soo saaro kaddib markii sicirka la dhiibo amar loogu wareejinayo xoolaha la gaday qofka lagu baariyey isagoo ku soo celinaya sifooyinkii lagu sheegay go'aanka farahayey gadidda, amarka ku bixiyey tirtiridda Diiwaangelinta qabashooyinka iyo rahaamadaha rasmiga ah haddii ayna tan dambe u laabareyn xilal uu qaaday qofka wax lagu baariyey sida waafaqsan qaybta labaad ee qodobka hore.

Haddana waa in amarka laga helaa in deynqabaha iyo ilaaliyaha ay isaga baxaan maguurtada la gaday.

Amarkuna wuxuu leeyahay xoog ah in gadidda la geliyo Diiwaanka maguurtada iyo xoog fulitaan oo ah in laga baxo.

Qodobka 407aad

Oofin la'aanta sicirka qofka lagu baariyey

Haddii qofka xaraashka lagu baariyey uusan ku dhiibin sicirka muddada iyo qaabka loo xaddiday wuxuu Garsooruhu amar ku bixinayaa in uu dhacay iyo lumitaanka dammaanadda ganaax ahaan, wuxuuna qabanayaa fadhi kale oo uu ku ahegeysanayo dhinacyada sida waafaqsan qodobka 397.

Kaaliyaha wuxuu gaarsiitayaa amarkaas qofka xaraashka lagu baariyey sidoo kale wuxuu ku faafinayaa hababka faafinta ee lagu sheegay qodobka 397.

Xaraashka cusubna waxaa loo samaynayaa si waafaqsan qodobka 397 iyo wixii ka dambeeya.

— 882 —

Haddii uu ka yaraado sicirka gadidda iyo dammaanadda lala wareegay lacagta laga helo xaraashkii hore Garsooruhu wuxuu amar ku soo saarayaa in la saaro qofka xaraashka lagu baariyey ee ka dabamaray oofinta in uu bixiyo inta u dhexaysa kaddib markii uu dhegeysto dhinacyada iyo dadka kale ee danta leh.

Amarkaasi wuxuu xoog fulitaan u leeyahay deynlayaasha aan ka faa'iideysan ka qaybgalka wixii ka soo baxay fulinta haddii la waayana waxaa iska leh deyn qabaha lagu fulinaayo.

Qodobka 408aad

Tillaabooyinka laga qaadayo ka qeybgelin la'aanta xaraashka

Haddii aan qofna u soo banbixiin gadashada maguurtada naada da loo soo bandhigay waxaa u bannaan midkasta oo ka mid ah deynlayaasha in uu ku keeno toban beri dhexdood warqad uu ku warsanayo in lagu gaar yeelo xoolaha sida waafaqsan qodobka soo socda.

Qodobka 409aad

Koobinta weydiisashada qaybinta

Weydiisashada qeybinta waa in laga helo bandhig mablaq lacageed ee aan ka yareen kharajka fulinta, lacago kale ee amaah ah; haddii ay jiraan oo leh xaq horumarin kana horreeyey kan bandhigaha iyo sicirka loo gooyey Maguurtada ee Garsooruhu ku xaddiday go'aanka faraayo gadidda.

Qodobka 410aad

Cusbooneynta xaraashka aan laga qayb gelin

Garsooraha fulinta, marka ay ka soo wareegan 10 maalmood xaraashka aan laga qayb gelin, wuxuu farayaa dhegeysiga dhinacyada iyo deynlayaasha qoran ee aan ka soo qayb gelin.

Fadhiga la qabtay, haddii uu jiro farqi u dhexeeya amaahda weydiistaha iyo sicirka loo gooyey maguurtada, Garsooruhu wuxuu u wacayaa qofka qaybta u helay maguurtada inuu bixiyo wixii u soo haray.

Garsooruhu wuxuu amar ku soo saarayaa wareejinta maguurtada mar haddii lacagta la dhiibo. Fadhiga lagu sheegay lambarka labaad haddii ayna jirin dalabaad ka qayb galka qaybirta, Garsooruhu wuxuu farayaa Maamul Garsooreed ama wuxuu amarayaa in la sameeyo xaraash cusub.

Xaaladaan dambe, garsooruhu wuxuu xaddidi karaa sicir saldhig ah oo ka hooseeya shan meelood meel midkii hore.

— 885 —

Qodobka 411aad

Magacaabidda Maamulaha Garsoorka

Maamulaha garsoorka wuxuu maamuli karaa maguurtada muddo saddex sanadood aan ka badneyn; waxaana loo dhiibayaa mid ama wax ka badan oo deynlayaasha ah, ama deynqabaha laftiisa haddii deynleyaasha dhammaantood ku raalli noqdaan. Muddadaas markii ay dhacdo, waa in la sameeyaa xaraash cusub.

Garsooruhu waa u bannaan tahay in uu dheereeyo muddada hal mar ama wax ka badan ee sidaa haddii ay warsadaan dhinacyada oo dhan dheereyntuna isku darkeedu kama badnaan karto saddex sano.

Maamulka wuu dhacaya muddada lagu sheegay qaybta hore ka hor haddii deynlaha wax loo qabanaayo ama mid kale ee deynleyaasha ka mid ah warsado in la sameeyo xaraash cusub.

Qodobka 412aad

Xisaab Keenid

Maamulaha waxaa saaran waajibaadka saaran dhowraha, wuxuuna xaq u leeyahay abalgud oo Garsooruhu ku qaddirayo amarkiisa, haddii isagu ka tanaasulo mooyee.

Maamulaha waxaa waajib ku ah, saddex bilood kasta dhammaadkood, haddii Garsooruhu la noqon inuu qabto muddo kale, inuu keeno xafiiska kaaliyaha xisaabta maamulkiisa, dhigana waxyaabaha manfaca dhaliyo ee jira, hababka u garsooruhu gooyo.

Waa inuu keenaa marka maamulkiisa dhammaado xisaab dhammaad ah.

Xisaabaha aan dhammaanin iyo tan dhammaadka ahba waa inuu oggolaadaa Garsooraha.

Si loo helo muraadkaas, isla marka la keeno xisaabta, Garsooruhu wuxuu qabanayaa fadhi lagu dhegeyssanayo dhinacyada, kuna saabsan dulucda xisaabta la keenay iyo xalliga khilaafaadka ka dhalan kara xisaabta.

Go'aanada Garsooraha waxay leeyihiin qaabka amarka lamana duri karo.

Qodobka 413aad

Qaybinta Miraha

Inta uu socdo Maamulka Garsoorka, Garsooraha amar aan la duri karin wuxuu ku fari karaa in miraha la gurubsaday loo qeybiyo deynlayaasha sida waafaqsan Qodobka 414 iyo kuwa la xiriiro.

— 884 —

Qodobka 414aad

Mashruuca qaybinta Xoolaha xaraashka ka soo gala

Ka hor intii ayna dhammaan muuddo ka badan soddon beri laga billaabo markii lacagta la dhiibay Garsooruhu wuxuu dejinayaa mashruuc uu ugu qeybinayo lacagta deynlayaasha wadaaga mid kasta heerkiisa iyadoo la ilaalinayo kuwa leh xuquuqda tilmaaman, waxaa la dhigayaa xafiiska Kaaliyaha si ay u dersaan deynlayaashu iyo deynqabahu, waxaana waajib ah inay u dhexeyso ugu yaraan toban beri qabashada fadhiga iyo ogeysiinta.

Qodobka 415aad

Maqnaashaha.

Haddii dhinacyada qaarkood ka maqnaadaan fadhiga lagu xaddiday si waafaqsan qodobka hore ayna sugnaato ama ay muuqato in ay suurtoowdo in maqnaashihiisa ay sabab u tahay waxyaalo ka baxsan awooddiisa Garsooruhu wuxuu xaddidayaa fadhi kale oo Kaaliyuhu ogeysiinayo dhinacyada maqan.

Haddiise dhinacu ka maqnaado haddana fadhiga labaad waxaa loo qaadanayaa in uu waafaqay mashruuca.

Qodobka 416aad

Wafaqidda Mashruuca

Haddii ay dhammaato waafaqidda mashruuca ama ay dhinacyada dhammaantood isla gaaraan heshiis waxaa taas lagu qarayaa qoraalka wuxuuna amrayaa garsooruhu bixinta qaybaha qof qofka ah haddii kale waxaa la raacayaa axkaanta qaybta afraad iyo inta ugu dambaysa qaybta shanaad ee qodobka 376.

MADAXA LIXAAD
KU FULINTA XOOLAHA AAN QAYBSANEYN

Qodobka 417aad

Qabashada Xoolaha aan qaybsanayn

Waa bannaan tahay in la qabto xoolaha aan qaybsaneyn xataa haddii dadka wada leh dhammaantood ayna u ahayn deynlaha deynqabayaal.

Markaas oo kale Garsooruhu amarka uu ku soc saarayo qabashada ee lagu xusay qodobka 350 ayuu xaacidayaa fadhi ay isugu imaanayaan dadka danta leh si ay u dhegeystaan tillaabooyinka la qaadayo ee lagu tilmaamay qodobka soo socda. Waxaana laga reebayaa dadka

— 885 —

shirkada in ay u oggolaadaan deynqabaha in uu soocdo qeybtiisa uu ku leeyahay xoolaha la wadaago Maxkamadda idan la'aanteed.

Kaaliyuhu waa in uu gaarsiiyo deynqabaha iyo dadka shirkada la ah nuqullo ka mid ah arjiga qabashada iyo amarka lagu sheegay qaybta hore ugu yaraan 10 beri ka hor maalinta fadhiga loo qabtay.

Isla muddadaas kaaliyuhu waa inuu deynlaha weydiistay qabashada ka siiyaa ogeysiis amarka qabashada.

Haddii fulinta ay ku saabsan tahay maguurto waxaa la dhawrayaa qaabka faafinta ee uu amraayo qodobka 397.

Qodobka 418aad

Tillaabooyinka Garsograha

Fadhiga loo qabtay, Garsooruhu wuxuu go'aan ku gaarayaa soocidda dabiicad ahaan qaybta uu leeyahay deynqabaha.

Haddii soocidda ay suurtoobeyn, Garsooruhu wuxuu amrayaa gaddidda qaybta ama wuxuu goynayaa in qaybinta ay ku dhacdo sida uu qabo xeerka madaniga ah; wuxuuna tillaabooyinka baarista go'aanka ku qaadanayna qaabka caadiga ee dacwada darajada koowaad.

xaaladdan dambaysa, fulinta waa la joojinayaa ilaa dhinacyada qaybinta heshiis ay ka gaaraan ama lagu dhawaaqo xukun dhammaad ah (sentenza passata in giudicata).

Qaybinta kaddib xoolaha deynqabaha waa la gadayaa sida wafaqsan axkaanta lagu sheegay madaxa hore, qabashadu waxay raacaysaa xoolaha deynqabaha sida kor lagu sheegay.

MADAXA TODDOBAAD

FULINTA LIDKA KU AH QOFKA SADDEXAAD EE
DEYNQABUHU WAX KU LEEYAHAY

Qodobka 419aad

Habka fulinta ee dadka saddexaad

Haddii sheyga wax lagu fulinaayo uu yahay xoolo ku jira rahan qabasha ah ama mid rasmi ah, ee dammaanad deyn qofka kale lagu leeyahay ama xoolo uu gaday deynqabaha, gadidduna lagu burriyey khiyaano awgeed, waxaa lagu dabbaqayaa axkaanta Madaxda hore ilaa inta ayra ka hor imaaneyn qodobbada soo socda.

— 886 —

Qodobka 420aad

Gaarsiinta digniinta gudashada

fulinta waxaa waajib ah in laga hormariyo weligeed digniinta gudashada, taasoo xataa loo sameynayo dadka saadexaad.

Waxaa waajib ah in si cad loogu xuso warqadda digniinta gudashada xoolaha dadka saddaxaad ee la doonayo in wax lagu fuliyo.

Qodobka 421aad

Axkaan gaar ah

Qabashada iyo guud ahaan warqadaha fulinta waxaa lagu sameynayaa dadka saddexaad, waxaana lagu qabbaqayaa dhamaan axkaanta ku saabsan deynqabaha, iyadoo laga reebaayo diidmada lagu sheegay qodobka 400, qaybta hore.

BAABKA LABAAD

FULINTA DHIIBISTA IYO KA BIXIDDA AH

Qodobka 422aad

Amarka diigniinta ee dhiibidda ama ka bixidda

Qofka doonayo in la qaado tillaabooyinka ku saabsan in la siiyo shey guurto ah ama looga baxo maguurto waa in uu ku gaarsiiyaa qofka xilku saaran yahay warqad wicid oo kulmineysa caddeynta lagu sheegay qodobka 343 iyo tilmaamo kooban ee xoolaha wax lagu fulinaayo.

Qodobka 423aad

Habka dhiibidda.

Kaddib marka ay dhammaato muddada lagu sheegay warqadda digniinta, gaarsiiyuhu asagoo wata warqadda leh xoogga fulinta iyo warqadda digniinta gudashada wuxuu aadayaa meesha laga helo xoolaha wuxuuna u baarayaa sida lagu xusay qodobka 361, markaasna wuxuu u dhiibayaa dhinaca weydiistay dhiibidda ama qof uu asaga magacaabay.

Qodobka 424aad

Waxyaalaha la qabtay

Haddii waxyaalaha la dhiibaayo hore loo qabtay ma bannaana dhiibiddooda, dhinaca weydiistay dhiibidda waxaa waajib ku ah si uu u helo xaqiisa inuu sameeyo ka hortag sida waafaqsan qodobka 433.

— 887 —

Qodobka 425aad

Habka ka bixidda

Gaarsiiyaha Maxkamadda ugu yaraan saddax beri ka hor waa inuu ogeysiiyaa dhinaca la doonaayo inuu ka baxo maguurtada maalin-ta iyo saacadda uu fulinaayo ka bixidda.

Gaarsiiyaha Maxkamadda asagoo wata warqadda xoogga fulitaanka leh iyo warqadda digniinta gudashada, kuna isticmaalaayo awoodda uu siinaayo qodobka 361 wuxuu u gudbinayaa dhinaca weydiistay fulinta ama qof uu magacaabay lahaanshada asaga u dhiibaayo furayaalka amrayana dadka haysta maguurtada haddii ay jiraan inay aqoonsadaan lahaadaha cusub.

Qodobka 426aad

tillaabooyinka ku saabsan guurtada uuna fulitaanku ku soco

Haddii maguurtada dhexdeed laga helo guurto oo uu leeyahay dhinaca ay waajib ku tahay ka bixidda waajibna ayna ahayn dhiibistooda, gaarsiiyaha Maxkamadda, haddii dhinaca leh uusan ka fuqsan markiiba, waxaa u bannaan inuu faro dhawrista isla meesha ayadoo dhawristaas uu sameynaayo xataa dhinaca weydiistay haddii raalli uu ka yahay, ama in loo qaado meel kale.

Haddii waxyaabaha ay yihiin wax la qabtay, Gaarsiiyaha Maxkamadda wuxuu ogeysiis ka siinayaa ka bixidda deynlaha weydiistay, kaasoo qabashada loo sameeyey iyo Garsooraha awoodda leh, haddii loo baahdo beddelaaqda dhawraha.

Qodobka 427aad

Tillaabooyin ku meel gaar ah

Haddii fulinta dhexdeed ay ka dhashaan dhibaatooyin aan dib loogu dhici karin arrinta, dhinac kasta wuxuu warsan karaa, xataa af ahaan, Garsooraha jooga meesha laga helo waxyaabaha la dhiibaayo ama xoolaha laga baxaya, tillaabooyin ku meel gaarka ah ee loo baahan yahay.

Garsooruhu wuxuu ku soo saarayaa amar tillaabooyinka lagu xusay qaybta hore.

Qodobka 428aad

Kharajka Fulinta

Gaarsiiyaha marka uu ku kacayo dhigidda qoraalka waa in uu sheegaa dhammaan kharajka ka baxay dhinaca doonaayo fulinta si tiifaftiran.

Garsooruhu wuxuu kharajka ku goynayaa amar leh xoog fulitaan.

— 888 —

MADAXA KOOWAAD

FULINTA XILKA GUDASHADA AMA KA HARIDDA
SHAQO SI KHASAB AH

Qodobka 429aad

Samaynta fulitaanka khasabka ah

Qofka doonaya in loo fuliyo xukun leh fulitaan khasab ah oo lagu khilaafay xil gudasho ama ka haritaan shaqo waxaa waajib ku ah in uu ku soo warsado warqad Garsooraha jooga meesha ay waajib tahay in lagu guto xilka isagoo xaddidaya Qaababka fulinta.

Garsooruhu wuxuu soo saarayaa amar kaddib markii uu dhegeysto dhinaca xilku saaran yahay, wuxuuna sheegayaa gaarsiiyaha ay waajib ku tahay in uu wado fulinta iyo adka ay waajibka tahay in ay ku kacaan shaqada aan la fulin ama ka noqoshada shaqada lagu kacay.

Qodobka 430aad

Dhibaatooyinka ka dhasha fulitaanka

Waxaa u bannaan gaarsiiyaha in uu kaalmeysto xoogga nabadda guud, waxaana ku waajib ah in uu weydiisto Garsooraha qaadashada tallaabooyinka habboon si looga hortago dhibaatooyinka soo banbaxa fulitaanka dhexdiisa. Wuxuuna Garsooraha sidaas ku soo saarayaa amar (Decreto).

Qodobka 431aad

Celinta Kharajka

Kaddib markii fulitaanka dhammaado ama dhexdiisa ayuu dhinacyada soo warsaday fulitaanka u qori karaa garsooraha warqad uu ku sheegayo kharajka uu horey u baxshay oo uu calaamadeeyey Kaaliyuhu iyadoo la soo raacinayo arjiga lagu warsanaayo amarka bixinta.

Haddii uu arko Garsooraha in kharajka la doonayaa macquul yahay wuxuu soo saarayaa amar leh xoog fulitaan (Decreto).

BAABKA SADDEXAAD

KA HORTAGGA.

Qodobka 432aad

Ka hortagga Fulinta

Marka khilaaf uu ku jiro xaqa dhinaca weydiistay fulinta xoogga ah. Ka hortagga waxaa lagu samaynayaa weydiisasho loo gudbinayo Garsooraha awoodda leh, sida waafaqsan qodobka 346, 327 iyo 429.

— 889 —

Ka hortagga ku saabsan ansaxidda warqadda xoogga fulitaanka leh iyo digniinta gudashada, iyo kuwa kale ee ku saabsan gaarsiinta iyo dhammeynta mid-midka ee warqadaha fulinta, kuwaasoo ay ku jiraan suurtoobidda qabashada xoolaha waxaa lagu samaynayaa sida waafaqsan qaybta koowaad

Garsooruhu wuxuu ku xaddidayaa amar imaanshaha dhinacyada imaanaya hortiisa. Gaarsiinta weydiisashada iyo amarka waxaa sameynaya kaaliyaha.

Baarista iyo go'aanka dacwadda waxaa loo raacayaa qaabka caadiga ah ee dacwadda darajada koowaad.

Qodobka 433aad

Ka hortagga dadka saddexaad

Qofka saddexaad ee sheeganaya lahaansho ama xaq kale ee ku xiran maguurtada oo dul saaran xoolaha la qabtay waxaa u bannaan inuu weydiisasho oo ka hor tag ah u geeyo Garsooraha ka hor amarka gadidda xoolahaas.

Garsooruhu wuxuu soo saarayaa amar uu ku xaddidayo fadhi uu isugu yeero hortiisa dhinacyada; Kaaliyuhu wuxuu ogeysiinayaa dhinacyada weydiisashada iyo amarka.

Haddii dhinacyada fadhiga dhexdiisa heshiis ku gaari waayaan, Garsooruhu wuxuu qaadayaa tallaabo baaridda iyo go'aanka dacwadda sida waafaqsan habka caadiga ah ee dacwadda darajada koowaad.

Qodobka 434aad

Ka hortagga lala-daal'ay

Haddii Garsooruhu uuna joogin gadidda xoolaha guurtada ayadoo la sameeyey ka hortag ama la sameeyey ka hortag kaddib gadidda, xuuqda dadka saddexaad waxaa lagu yeelanayaa mablaqa lacagta ee laga helay gadidda.

Qodobka 435aad

Xadka Sugidda ee Maragta

Uma bannaana qofka saddexaad ee sameynaaya ka hortagga inuu ku caddeeyo marag xaq uu ku leeyahay xoolaha lagu qabtay guriga ama Kambaniga deynqabaha, haddii uuna jiritaanka xagaas ku xirneyn xirfadda ama Ganacsiga uu sameeyo qofka saddexaad ama deynqabaha.

111

— 890 —

Qodobka 436aad

Ka hortagga afada deynqabaha

Uma bannaana afada deynqabaha ee la nool inay oogto ka hortagga ku saabsan xoolaha guurtada ah ee lagu qabtay gurigiisa, haddii laga qeexo xoolaha ku saabsan Meherka ama xoolaha ay ku caddeyso qoorta ay ku leh taariikh sugan in ay lahaatay guurka ka hor ama ay ku heshay qoorta ama dhaxal sababtiisu tahay dhimasho.

BAABKA AFARAAD

JOOJINTA TILLAABOYINKA FULINTA IYO DHICIDDOODA

Qodobka 437aad

Xaadiidaada Joojinta

Ma bannaana joojinta fulitaanka khasabka ah Garsooraha amar ka bixiya haddii uusan qaybinta nuunka sheegin si taas khilaafsan.

Qodobka 438aad

Joojinta fulinta ka hortag daraadeed

Haddii la keeno ka hortagga fulitaanka si waafaqsan qodobka 432 iyo wixii ka dambeeya, lana helo astaab xoog leh, Garsooraha waxaa u bannaan in joojiyo tillaabooyinka markii uu soo warsado dhinacyada midkood oo ay goro dammaan wata ama la'aanteed.

Garsooruhu wuu joojinayaa qaybinta waxa ka soo baxa fulinta dhammaantood ama markood haddii ay dhacdo dood ka mid ah kuwa lagu sheegay Qodobka 376.

Garsooruhu go'aan buu ka soo saarayaa doodda kaddib markii uu dhinacyada chegeto.

Waxaa u bannaan Garsooraha xaaladaha degdegga ah in uu soo saaro amar uu ku joojiyo tillaabooyinka isagoo u xaddidaya fadhi ay isugu imaanayaan dhinacyadu, iuna go'aan ku gaaro fadhiga.

Qodobka 439aad

Waxyaabaha ka dhalanaya joojinta

Haddii la joojiyo tillaabooyinka ma bannaana in lagu kaco tallaabo kasta oo fulaan ah haddii aan Garsooruhu amrin sidaas si ka duwan.

— 891 —

Qodobka 440aad
Dhaqaajinta Dacwadda

Dacwadda waa in lagu dhaqaajiyaan arji muddada go'an ee uu qabtay Garsooraha, ayadoo ka dambeynaysa mar kastaba lix bilood laga billaabo maalinta xukunka darajada koo'waad uu noqday dhammaad; iyo ogeysiinta xukunka racfaanka ee diidaya ka hortagga.

Qodobka 441aad
Ka noqoshada

Dacwadda fulinta way dhacaysaa, haddii ka hor baarinta gadidda xaraaska ah, deynlaha xoolaha loo qabtay ama deynlayaasha socda dhexgalay ee qaba warqadda leh xoogga fulinta, ay ka noqdaan warqadaha fulinta.

Kaddib gadidda, dacwadda fulinta wey dhacaysaa haddii dhammaan deynlayaasha ka qeybgalay ay ka noqdaan warqadaha fulinta.

Qodobka 442aad
Dacdarada Dhinacyada

Xaaladaha lagu caddeeyey qaamuunka ka sokow, dacwadda fulinta wey dhacaysaa marka dhinacyada ayna dhaqaajin ama ayna hor ugu wadin muddada go'an ee uu xaddiday qaamuunka ama Garsooraha.

Dhicidda waa mid qaamuuni ah, waxaana ku caddeynaya go'aan Garsooraha xataa haddii aan la weydiisan.

Qodobka 443aad
Ka maqaashaha fadhiga

Haddii dacwadda fulinta dhexdeeda dhammaan dhinacyadu ka maqaadaan fadhiga, Garsooruhu wuxuu qabanayaa fadhi kale, laaliyuhuna wuxuu ogeysiinayaa dhinacyada.

Haddii dhinacyadu imaan waayaan fadhiga cusub, Garsooruhu wuxuu go'aan ku caddeynayaa dhicidda dacwadda fulinta.

Qodobka 444aad

Waxyaabaha ka dhalanaya dhicidda dacwadda

Haddii dacwaddu ay dhacdo ka hor baarinta gadidda xaraaska ah, wax alla wixii tallaabo oo la qaaday waxay noqonayaan wax kama jiraan; haddiise dhicidda timaado kaddib baarinta gadidda xaraaska ah, lacagta ka soo baxda gadidda waxaa loo dhiibayaa deynqabaha.

Haddii fulintu ku saabsan tahay maguurto, Garsooruhu go'aanka uu ku caddeynayo dhicidda, ayuu ku amrayaa tirtiridda diiwaangaha qabashada. Amrakaasna wuxuu leeyahay xoog fulitaan xagga tirtiridda.

Marka ay dhacdo dacwadda, Xeer Ilaaliyuhu wuxuu u keenaya deynqabaha xisaabta, ayadoo lagala doodayo laguna xiraayo garsooraha hortiiisa.

Kharajka dacwadda dhacday wuxuu saaran yahay dhinaca hore u dhiibay.